

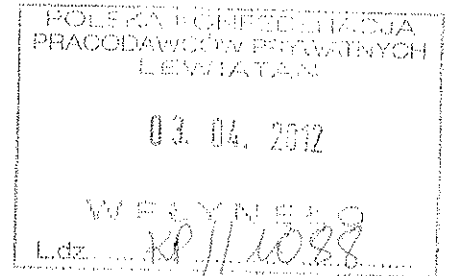

SZEF
KANCELARII SEJMU

GMS-WP-173-94/12

M. Ruzewicz
M. Miodosewicz

Warszawa, dnia 28 marca 2012 r.

Pani
Henryka Bochniarz
Prezydent Polskiej Konfederacji
Pracodawców Prywatnych
Lewiatan

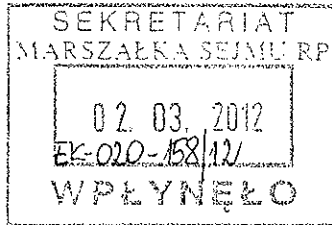
Szanowna Pani Prezydent

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję, w trybie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235 z późn. zm.) ... poselski projekt ustawy o umorzeniu należności powstałych z tytułu niezapłaconych składek na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka), z prośbą o przedstawienie opinii.

Z poważaniem

Lech Czapla

Warszawa, dnia 1 marca 2012 r.

**Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 118 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. i na podstawie art. 32 ust. 2 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej (j.t. M.P. z 2012 r. poz. 32) niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- **o umorzeniu należności powstałych z tytułu niezapłaconych składek na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Izabelę Katarzynę Mrzygłocką.

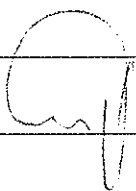
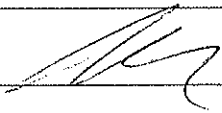
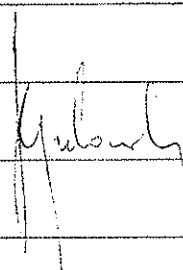
Z poważaniem

**Lista Posłów popierających projekt ustawy o umorzeniu należności
powstałych z tytułu niezapłaconych składek na ubezpieczenia społeczne
osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą**

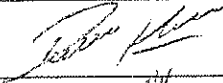
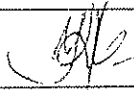
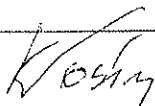
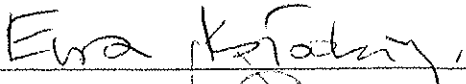
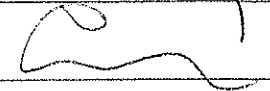
L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
1	Adamczak	Małgorzata	
2	Arkit	Tadeusz	
3	Arłukowicz	Bartosz	
4	Arndt	Paweł	
5	Augustyn	Urszula	
6	Aziewicz	Tadeusz	
7	Biernacki	Marek	
8	Biernat	Andrzej	
9	Blanik	Leszek	
10	Bobowska	Joanna	
11	Borowczak	Jerzy	
12	Borowiak	Łukasz	
13	Brejza	Krzysztof	
14	Brzezinka	Jacek	
15	Bublewicz	Beata	
16	Budka	Borys	
17	Budnik	Jerzy	
18	Bukiewicz	Bożenna	

19	Buła	Andrzej	
20	Butryn	Renata	
21	Charłampowicz	Jarosław	
22	Cichoń	Janusz	
23	Cieśliński	Piotr	
24	Cycoń	Marian	
25	Czaplicka	Barbara	
26	Czechyra	Czesław	
27	Czernow	Zofia	
28	Czerwiński	Andrzej	
29	Dąbrowska	Alicja	
30	Drozd	Ewa	
31	Dunin	Artur	
32	Durka	Zenon	
33	Dzięcioł	Janusz	
34	Dzikowski	Waldy	
35	Fabisiak	Joanna	
36	Fedorowicz	Jerzy	
37	Fiedler	Arkady	
38	Gadowski	Krzysztof	
39	Gałązewski	Andrzej	
40	Gapińska	Elżbieta	

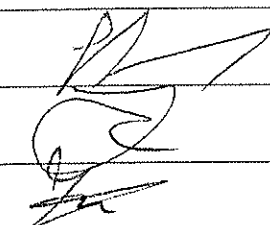
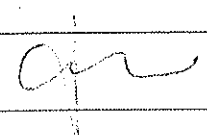
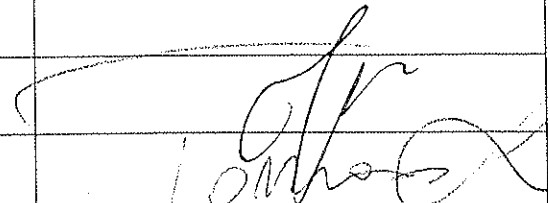

41	Gawłowski	Stanisław	
42	Gądek	Lidia	
43	Gąsior-Marek	Magdalena	
44	Gelert	Elżbieta	
45	Gibała	Łukasz	
46	Gierada	Artur	
47	Gluza	Czesław	
48	Głogowski	Tomasz	
49	Godson	John	<i>John Godson</i>
50	Gowin	Jarosław	
51	Grabarczyk	Cezary	
52	Grad	Mariusz	
53	Grad	Aleksander	
54	Graś	Paweł	
55	Grupiński	Rafał	
56	Gut-Mostowy	Andrzej	
57	Guzowska	Iwona	
58	Halicki	Andrzej	
59	Hall	Katarzyna	
60	Hanajczyk	Agnieszka	
61	Hok	Marek	
62	Hoppe	Teresa	<i>Teresa Hoppe</i>

63	Huskowski	Stanisław	
64	Janycka	Maria	
65	Jarmuziewicz	Tadeusz	
66	Jaros	Michał	
67	Jastrzębski	Leszek	
68	Kaczor	Roman	
69	Kamińska	Bożena	
70	Kania	Andrzej	
71	Karpiński	Włodzimierz	
72	Katulski	Jarosław	
73	Kaźmierczak	Jan	
74	Kidawa-Błońska	Małgorzata	
75	Kierwiński	Marcin	
76	Kluzik-Rostkowska	Joanna	
77	Kłósin	Krystyna	
78	Kochan	Magdalena	
79	Kolenda-Łabuś	Brygida	
80	Kołacz-Leszcyńska	Agnieszka	
81	Kołodziej	Ewa	
82	Konwiński	Zbigniew	
83	Kopacz	Ewa	

84	Kopaczewska	Domicela	
85	Korzeniowski	Leszek	
86	Kosecki	Roman	
87	Kowalski	Sławomir	
88	Kozaczyński	Jacek	
89	Kozdroń	Jerzy	
90	Kozłowska	Iwona	
91	Kozłowska- Rajewicz	Agnieszka	
92	Koźlakiewicz	Mirosław	
93	Krajewska	Ligia	
94	Kropiwnicki	Robert	
95	Krzakała	Marek	
96	Kucharski	Cezary	
97	Kudrycka	Barbara	
98	Kwiatkowski	Krzysztof	
99	Lamczyk	Stanisław	
100	Lassota	Józef	
101	Lenz	Tomasz	
102	Leszczyna	Izabela	
103	Litwiński	Arkadiusz	
104	Łapiński	Marek	

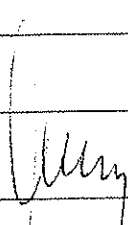

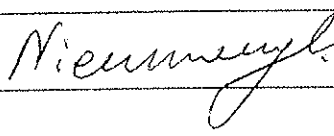
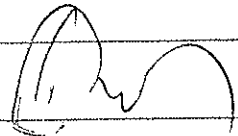
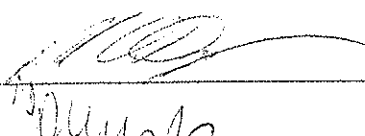
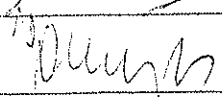

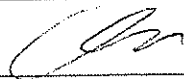
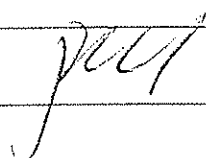
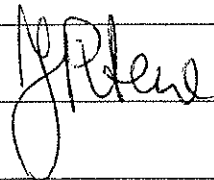
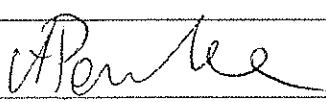
**Platforma
Obywatelska**

| Klub Parlamentarny

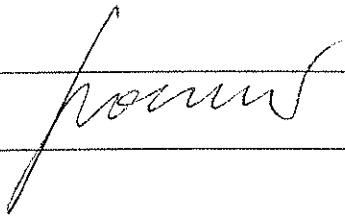
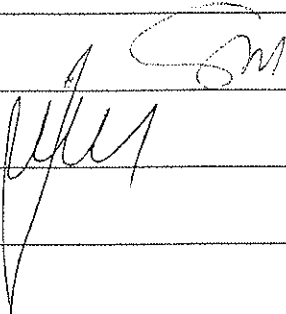
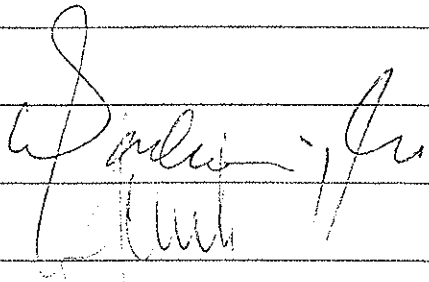
Klub Parlamentarny
Platforma Obywatelska
Ul. Wiejska 4/6/8
00 - 902 Warszawa
tel. 22/694 2536
fax 22/694 1051
e-mail: kp-po@kluby.sejm.pl

105	Ławrynowicz	Zofia	
106	Małecka-Libera	Beata	
107	Marczułajtis- Walczak	Jagna	
108	Matusik-Lipiec	Katarzyna	
109	Mężydło	Antoni	
110	Miller	Rajmund	
111	Miodowicz	Konstanty	
112	Mroczek	Czesław	
113	Mrzygłocka	Izabela Katarzyna	
114	Mucha	Joanna	
115	Munyama	Killion Munzele	
116	Nemś	Anna	
117	Neumann	Sławomir	
118	Niedziela	Dorota	
119	Niemczyk	Małgorzata	
120	Niesiołowski	Stefan	
121	Nowak	Sławomir	
122	Nowak	Tomasz	
123	Nykiel	Mirosława	
124	Okła- Drewnowicz	Marzena	
125	Okragły	Janina	

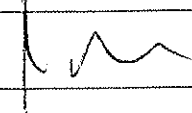
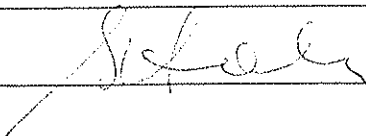
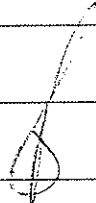
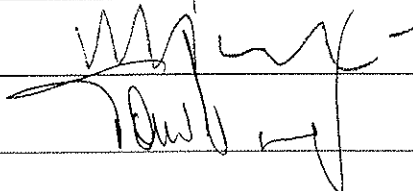

126	Olechowska	Alicja	
127	Olszewski	Paweł	
128	Orzechowski	Andrzej	
129	Orzechowski	Maciej	
130	Oświęcimski	Konstanty	
131	Pacelt	Zbigniew	
132	Pahl	Witold	
133	Papke	Paweł	
134	Pępek	Małgorzata	
135	Piechota	Sławomir	
136	Pierzchała	Elżbieta	
137	Pietraszewska	Danuta	
138	Pietrzyk	Lucjan	
139	Pięta	Jarosław	
140	Piotrowska	Teresa	
141	Pitera	Julia	
142	Plocke	Kazimierz	
143	Plura	Marek	
144	Pluta	Mirosław	
145	Pomaska	Agnieszka	
146	Poślednia	Krystyna	
147	Raczkowski	Damian	

148	Radziszewska	Elżbieta	
149	Raniewicz	Grzegorz	
150	Raś	Ireneusz	
151	Rosati	Dariusz	
152	Rozpondek	Halina	
153	Rutkowska	Dorota	
154	Rutnicki	Jakub	
155	Rynasiewicz	Zbigniew	
156	Rzasa	Marek	
157	Saługa	Wojciech	
158	Schetyna	Grzegorz	
159	Sibińska	Krystyna	
160	Siedlaczek	Henryk	
161	Sikorski	Radosław	
162	Skowrońska	Krystyna	
163	Sławiak	Bożena	
164	Sługocki	Waldemar	
165	Smolarz	Tomasz	
166	Staroń	Lidia	
167	Suchowiejko	Wiesław	
168	Suski	Paweł	
169	Sycz	Miron	

170	Szczerba	Michał	
171	Szejnfeld	Adam	
172	Sztolcman	Grzegorz	
173	Szulc	Jakub	
174	Szumilas	Krystyna	
175	Szydłowska	Bożena	
176	Szymański	Tomasz	
177	Śledzińska- Katarasińska	Iwona	
178	Święcicki	Marcin	
179	Tomański	Piotr	
180	Tomczak	Jacek	
181	Tomczyk	Cezary	
182	Tomczykiewicz	Tomasz	
183	Trybuś	Aleksandra	
184	Tusk	Donald	
185	Tyszkiewicz	Robert	
186	Van der Coghen	Piotr	
187	Vincent- Rostowski	Jan	
188	Wardzała	Robert	
189	Wielichowska	Monika	
190	Witczak	Mariusz	

191	Witkowski	Radosław	<i>R. Witkowski</i>
192	Wojnarowski	Norbert	
193	Wojtkowski	Marek	
194	Wolak	Ewa	
195	Wójcik	Marek	
196	Zakrzewska	Jadwiga	
197	Zaremba	Renata	<i>Renata Zaremba</i>
198	Zawadzki	Ryszard	<i>Ryszard Zawadzki</i>
199	Zdrojewski	Bogdan	
200	Zieliński	Maciej	
201	Ziemniak	Wojciech	
202	Ziętek	Jerzy	
203	Żalek	Jacek	
204	Żmijan	Stanisław	
205	Żmuda- Trzebiatowska	Ewa	

Ustawa

z dnia 2012 r.

o umorzeniu należności powstałych z tytułu niezapłaconych składek na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą

Art.1 1. Na wniosek osoby podlegającej, w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r., obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz.1585, z późn. zm.), umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego, lub komornika sądowego.

2. W przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy wymienionej w ust. 1, wniosek o umorzenie składa płatnik składek.

3. Wniosek o umorzenie można złożyć w terminie 12 miesięcy, od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Jeżeli decyzję o podleganiu obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym lub decyzję o wysokości zadłużenia z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, o których mowa w ust. 1, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyda po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, wniosek o umorzenie można złożyć w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się tej decyzji, chyba że termin określony w ust. 3 jest dłuższy.

5. Umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

6. Umorzeniu podlegają również należności, o których mowa w ust. 1 i 5, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zostały rozłożone na raty i nie zostały opłacone do dnia złożenia wniosku o umorzenie..

7. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 5, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

8. W przypadku prowadzenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych postępowania w sprawie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w ust. 1, w odniesieniu do osób zgłoszonych do tych ubezpieczeń przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność albo spółki, o których mowa w art. 2, postępowanie, o którym mowa w ust. 7, ulega zawieszeniu do dnia uprawomocnienia się decyzji w sprawie podlegania tym ubezpieczeniom.

9. Warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 5 jest opłacenie, w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 7,

wszystkich niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, wymagalnych na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 11, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

10. W przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 7, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczone termin ich płatności, warunek, o którym mowa w ust. 9, uważa się za spełniony po ich opłaceniu.

11. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o:

- 1) umorzeniu należności, o których mowa w ust. 1 i 5 – po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 9, z uwzględnieniem ust. 10, lub
- 2) odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 5 – w przypadku nie spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 9, z uwzględnieniem ust. 10.

12. W okresie od dnia złożenia wniosku o umorzenie do dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 11, postępowanie egzekucyjne ulega zawieszeniu.

13. Bieg terminu przedawnienia należności, o których mowa w ust. 1, 5, 9 i 10 ulega zawieszeniu na okres od dnia złożenia wniosku o umorzenie do dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 11.

14. Od decyzji, o których mowa w ust. 7 i 11, przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i na zasadach określonych w art. 83 ust. 2, 3 i 5-7 ustawy wymienionej w ust. 1.

15. Zakład Ubezpieczeń Społecznych niezwłocznie przekazuje decyzję, o której mowa w ust. 11 pkt 1 dyrektorowi oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jako organowi egzekucyjnemu, naczelnikowi urzędu skarbowego lub komornikowi sądowemu w celu wydania postanowienia o umorzeniu kosztów egzekucyjnych.

Art. 2. Przepisów art. 1 nie stosuje się do osób prowadzących pozarolniczą działalność, które w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r.:

- 1) zgłaszały do ubezpieczeń społecznych z tytułu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w art. 1 ust. 1 osoby, które na podstawie prawomocnych decyzji zostały przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyłączone z tych ubezpieczeń, lub
- 2) były współnikami jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, spółek jawnych, komandytowych lub partnerskich, zgłaszających do ubezpieczeń społecznych z tytułu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w art. 1 ust. 1 osoby, które na podstawie prawomocnych decyzji zostały przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyłączone z tych ubezpieczeń.

Art. 3 Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 2012 r

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych płatnikiem składek jest m.in. osoba prowadząca pozarolniczą działalność. W okresie do 28 lutego 2009r. zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważano:

- 1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych;
- 2) twórcę i artystę;
- 3) osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne lub z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 4) wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej.

Osoby prowadzące pozarolniczą działalność, jako płatnicy składek, obowiązane są do opłacania należnych składek na własne ubezpieczenia za każdy miesiąc kalendarzowy prowadzenia tej działalności. Są to oprócz składek na ubezpieczenia społeczne, także składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy, a od 1 stycznia 2010 r. w niektórych przypadkach także na Fundusz Emerytur Pomostowych.

Składki muszą być opłacane niezależnie od tego, czy osoba w okresie prowadzenia działalności uzyskuje w danym miesiącu dochody, czy też właśnie ponosi straty. Dodatkowo w najtrudniejszym położeniu znajdują się te osoby, w których przypadku zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek na własne ubezpieczenia powstało za okres do 28 lutego 2009r. Wiązało się to często ze zmianą przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zwłaszcza w zakresie dotyczącym zbiegu tytułów do ubezpieczeń, co utrudniało osobom prowadzącym pozarolniczą działalność, prawidłowe określenie tytułu, z którego powinny podlegać tym ubezpieczeniom obowiązkowo. Szczególnie problemy te dotyczyły zmian wprowadzanych do ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w pierwszych latach jej obowiązywania. Równocześnie dopiero ustawa o swobodzie działalności gospodarczej uregulowała jednoznacznie okresy, w których przedsiębiorca prowadzi działalność oraz dała możliwość zgłaszania jej zawieszenia. W okresie wcześniejszym takiej możliwości nie było, a ustalanie faktycznego okresu prowadzenia pozarolniczej działalności opierało się często na analizie dokumentacji związanej z tą działalnością składanej w innych urzędach. Prowadziło to często do sporów oraz do przeciągających się spraw w sądzie, co miało bezpośredni wpływ na wysokość odsetek, liczonych już od pierwszego dnia następującego po dniu kiedy składka stawała się wymagalna (tj. od następnego dnia po terminie jej płatności). Sytuacje takie występowały także w przypadku osób, które prowadziły pozarolniczą działalność i równocześnie zostały zgłoszone do ubezpieczeń jako zleceniobiorcy lub jako nakładcy, a także jako pracownicy – z wynagrodzeniem poniżej najniższego (a później minimalnego) wynagrodzenia za pracę.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych, miał prawo do egzekwowania należności z tytułu nieopłaconych składek przez okres 10. lat, a od 1 stycznia 2012r. ma prawo do ich egzekwowania przez okres 5. lat. Równocześnie w razie braku dobrowolnej spłaty należności, Zakład ma obowiązek podejmowania działań egzekucyjnych, zwiększających obciążenia płatnika o należne opłaty i koszty egzekucyjne. Osoba prowadząca pozarolniczą działalność na mocy tej ustawy ma jedynie możliwość uzyskania ulgi w opłacaniu składek, poprzez rozłożenie spłaty zadłużenia na raty lub

odroczenie terminu zapłaty składek. Może także wystąpić z wnioskiem o umorzenie składek, jednak aby mogło to nastąpić musi spełnić określone przepisami warunki, które są bardzo rygorystyczne.

Propozycja regulacji przewiduje możliwość umorzenia składek na własne ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy, oraz odsetek za zwłokę i pozostałych powstałych kosztów (w tym kosztów egzekucyjnych), dla wszystkich osób prowadzących pozarolniczą działalność, które w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności i nie opłaciły należnych z tego tytułu składek.

Warunkiem umorzenia będzie złożenie wniosku w terminie 12 miesięcy od daty wejścia w życie projektowanej ustawy oraz uregulowania wszystkich pozostałych niepodlegających umorzeniu składek, odsetek za zwłokę i pozostałych powstałych kosztów (w tym opłat i kosztów egzekucyjnych) w terminie 12 miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia. Przy czym spełnienie warunku nastąpi także wówczas, gdy należności nie podlegające umorzeniu (tj. np. składki należne za pracowników, podlegające finansowaniu ze środków płatnika składek) zostaną rozłożone na raty na warunkach ogólnych i spłacone w ramach udzielonego układu ratalnego, który musi zostać zawarty nie później niż w ciągu 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, natomiast spłata zobowiązań może zostać rozłożona na raty realizowane w terminach wykraczających poza ten okres.

Proponowane zmiany mają przede wszystkim na celu zniwelowanie barier finansowych dla małych i średnich przedsiębiorców na rynku. Wychodzą naprzeciw osobom prowadzącym pozarolniczą działalność, szczególnie tym, które znajdują się w trudnej sytuacji finansowej między innymi z powodu posiadanego zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na własne ubezpieczenia za okres do lutego 2009r., narastającego w związku ze zwiększającą się kwotą odsetek oraz pozostałych należności, powstałych w konsekwencji nieopłacenia składek. Zmiany te, poprzez umorzenie najstarszych – a więc najtrudniejszych do spłaty - zaległości, będą dużym wsparciem dla przedsiębiorców, pozwalającym na odzyskanie płynności finansowej. Pozwolą także na złagodzenie niekorzystnych skutków spowolnienia gospodarczego i utrzymanie się przedsiębiorców na rynku.

Przedsiębiorcy, w stosunku do których na mocy przepisów ustawy nastąpi umorzenie należności na własne ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzonej działalności, nie będą mieli uwzględnionego okresu, za który zostały umorzone należności, przy ustalaniu prawa do świadczeń emerytalnych i rentowych.

Ustawa w art. 2 nie przewiduje natomiast możliwości umorzenia należności z tytułu składek w stosunku do osób prowadzących pozarolniczą działalność i do spółek, gdy osoby te lub wspólnicy tych spółek sami byli zgłaszani do ubezpieczeń społecznych jako wykonawcy lub jako płatnicy zgłaszali inne osoby do ubezpieczeń z tego tytułu, gdy w stosunku do nich lub zgłaszanych osób, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał prawomocną decyzję stwierdzającą niepodleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nakładczą. Stosowane w polskim systemie ubezpieczeń społecznych prawo wyboru tytułu do ubezpieczeń, nie może być bowiem traktowane jako podstawa do unikania obowiązku opłacania składek z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności.

Proponowane umorzenie należności będzie stanowiło pomoc publiczną i podlega przepisom ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.) oraz przepisom wspólnotowym. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako podmiot udzielający pomocy będzie zobowiązany do dokonania oceny udzielanych środków pod kątem wystąpienia przesłanek określonych w art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) – wersja skonsolidowana traktatu – Dz. U. UE C 83 z dnia 30 marca 2010 r., tj. do dokonania oceny, czy udzielenie

danego środka przedsiębiorcy będzie stanowiło pomoc publiczną oraz prawidłowej kwalifikacji danego środka jako pomocy de minimis lub innej niż de minimis. Analiza ta musi być przeprowadzona w oparciu o przedłożoną przez przedsiębiorcę dokumentację pozwalającą na stwierdzenie, czy nie nastąpi przekroczenie progów ustalonych dla pomocy de minimis oraz czy przedsiębiorca nie znajduje się w trudnej sytuacji ekonomicznej w rozumieniu Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz. U. UE C 244 z dnia 1 października 2004 r.), co wyklucza udzielenie pomocy de minimis. W takiej sytuacji udzielenie środka będzie dopuszczalne dopiero wówczas, gdy Komisja Europejska wyrazi zgodę na udzielenie przedsiębiorcy pomocy publicznej.

Szacunkowe skutki finansowe projektowanej ustawy

Umorzeniu podlegałyby nieopłacone należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy za okres 1999 – 2008, należne za osoby prowadzące pozarolniczą działalność, z przyjęciem, że za lata 1999 – 2001 należy uwzględnić tylko należności objęte przymusowym dochodzeniem, gdyż nie uległy przedawnieniu.

Szacuje się więc, że umorzenie objęłoby należności w wysokości:

- na ubezpieczenia społeczne - ok. 549,5 mln zł (w tym 256,0 mln zł odsetek)
- na ubezpieczenie zdrowotne - ok. 275,8 mln zł (w tym 116,7 mln zł odsetek)
- na Fundusz Pracy - ok. 43,2 mln zł (w tym 21,3 mln zł odsetek)

Przyjmując natomiast, że obecnie ściągalność należności za lata 1999- 2008 kształtuje się na poziomie 7,2%, należałoby przyjąć, iż z łącznej kwoty 868,5 mln zł możliwe byłoby odzyskanie w kolejnym roku należności w wysokości ok. 62 - 65 mln zł.

Brak jest natomiast możliwości wyszacowania skutków finansowych umorzenia kosztów egzekucyjnych, gdyż nie jest prowadzona ewidencja kosztów, które nie zostały pokryte.

Równocześnie biorąc pod uwagę, iż od 1 stycznia 2012r. weszła w życie ustawa z dnia 16 września 2011r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 232, poz. 1378), która m.in. skróciła z 10. do 5. lat okres przedawnienia należności z tytułu składek, co oznacza że przedawnienie obejmie należności za okres 1999 – 2006, jeżeli nie zostały objęte spłatą ratalną, postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczone na nieruchomościach, można przyjąć, że z podanej wyżej kwoty przedawnieniu uległoby ok. 15% należności.

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.